

Journal of Recreation and Tourism Research

Journal home page: www.jrtr.org

ISSN:2148-5321

SAKARYA ÜNİVERSİTESİNDE TURİZM EĞİTİMİ ALAN ÖĞRENCİLERİN KIŞ TURİZMİNE BAKIŞ AÇILARI: BİR ARAŞTIRMA

Nazlı KARDEŞ^a

Said KINDİR^b

^a Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya, Türkiye (nazlikardes@hotmail.com)

^b Sakarya Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Sakarya, Türkiye (kingir@sakarya.edu.tr)

ARTICLE HISTORY

Received:

31.03.2017

Accepted:

10.04.2017

Anahtar Kelimeler:

Kış turizmi,
Alternatif turizm,
Turizm eğitimi.

Keywords:

Winter tourism,
Alternative tourism,
Tourism education.

ÖZ

Türkiye’de alternatif turizmin bir çeşidi olarak kış turizmi, yeni bir pazar fırsatı olarak görülmeli ve geliştirilmelidir. Bu süreçte her düzeydeki kişi veya kurumun kış turizmine destek vermesi beklenmektedir. Turizm eğitimi veren kurumlar, turizm işletmelerine ve sektöre sağladığı insan kaynağı ile turizmin geleceğinin şekillenmesinde önemli bir rol üstlenmektedir. Bu çalışmada kış turizminin gelişim sürecine katkı sağlamak amacıyla, lisans düzeyinde turizm eğitimi alan öğrencilerin, kış turizmine bakış açıları incelenmeye çalışılmıştır. Araştırmanın evreni, 2016-2017 eğitim-öğretim yılında Sakarya Üniversitesi Turizm fakültesi turizm işletmeciliği lisans düzeyinde turizm eğitimi gören 160 öğrenciden oluşmaktadır. Anket tekniğinin kullanıldığı çalışmada lisans düzeyinde turizm eğitimi alan öğrencilerin kış turizmine daha çok eğlenmek, heyecan, dağcılık ve buz pateni faaliyetleri amacı ile katıldıkları sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca Öğrencilerin kış turizmi bölgesinde çalışma düşünceleri görülmeye çalışılmıştır. Öğrencilerin kış turizmine bakış açılarında aile eğitiminin etkisi ve okudukları sınıfın etkisi ölçülmüştür. Sonucunda ise öğrencilerin kış turizmine katılımını geliştirici öneriler getirilmiştir..

ABSTRACT

Winter tourism as a kind of alternative tourism in Turkey is seen as a new market opportunity and is projected to be developed. Within this period, it is expected that any individual or establishment at every level support tourism. Establishments offering tourism education are important foundations that might have a crucial role in shaping the future of tourism with human resource they provide for the tourism establishments and the sector. In this study, perspectives and perceptions of tourism students studying for an undergraduate are analyzed with the aim of making a contribution to the development of winter tourism. Population is composed of 160 students who are studying at Sakarya University. In this study, in which the questionnaire technique is used it is determined that tourism students studying for an undergraduate perceive winter tourism as a amusement, Excitement, mountaineering and Ice-skating activities. It was tried to measure the students' working attitudes in the winter tourism zone. The purpose of family education was measured in the view of winter tourism.

GİRİŞ

Turizm sektörü günden güne yükselen bir ivmeye sahip sektörlerden biridir. Turistlerin eğitim düzeylerinin, refah seviyelerinin, boş zamanlarının artmasıyla birlikte turizm taleplerinde ve turizme katılan kişi sayısında artışlar gözlemlenmektedir. Kişi sayılarının artması turist taleplerinin çeşitlenmesine ve alternatif turizm taleplerinin artmasına yol açmaktadır. Turistler tatil seçimlerini yaparken daha seçici davranmaya başlamışlardır. Turizmin temelinde turistleri memnun etmek kavramı vardır. Türkiye’de ise turizm denildiğinde öncelikle akla deniz, kum, güneş turizmi akla gelmektedir. Fakat hem turist taleplerinin çeşitliliğine tam ve iyi cevap vermek hem de turizmin ülkemizde 12 aya yayılabilmesi açısından kış turizminin geliştirilmesi ve yükseltilmesi büyük önem arz etmektedir.

Kış turizmini geliştirmede en önemli kurumlardan biri turizm eğitimi veren üniversitelerdir. Bu bağlamda üniversitede turizm eğitimi alan öğrencilerin kış turizmi algıları oldukça önem taşımaktadır. Bu düşünceden hareketle alternatif turizmin bir çeşidi olarak görülen kış turizm yaklaşımına, gelişim sürecinde katkı sağlamak düşüncesiyle bu araştırma hazırlanmıştır. Araştırmada, lisans düzeyinde turizm eğitimi alan öğrencilerin, kış turizme bakış açıları ve algıları incelenmiştir. Araştırmada lisans düzeyinde turizm eğitimi alan öğrencilere anket uygulanmış, elde edilen bulgular yardımıyla bazı sonuçlara ulaşılmış ve bu sonuçlardan hareketle çeşitli öneriler sunulmuştur.

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde araştırmanın temel kavramları olan turizm eğitimi ve kış turizmi konularına ilişkin literatür bilgilerine yer verilmektedir.

Turizm Eğitimi

Turizm insanla sürekli iç içe olan ve gelişmeye devam eden bir süreçtir. Hizmeti sunan kişinin ve alan kişinin insan olması, hizmetin üretildiği anda tüketilmesi, hizmetin dayanıksız, müşteri memnuniyetinin ve hizmet kalitesinin kişiye göre değişiyor olması turizm sektörünü diğer sektörlerden ayırmaktadır. Hizmet kalitesinde beşeri faktörün önemi düşünüldüğü zaman, sektörde istihdam edilen personelin mesleki ve teknik eğitim düzeyinin yüksek olması gerekmektedir(Cömert, 2014, s.51). Bu durumda, turizmde eğitim faktörü oldukça önemli bir rol oynamaktadır. Özellikle, turizm endüstrisinde istihdam edilecek işgücünün niteliği; hizmetin kalitesini ve devamlılığını sağladığından, turizm işletmelerinde istihdam edilecek iş görenlerin nitelikleri ve gelecek beklentileri gittikçe önem kazanmaktadır(Üzümcü, Alyakut ve Günsel, 2015, s.181).

Turizm eğitimi, turizm olay ve ekonomisinin halka öğretilmesi, turizm kaynaklarının koruma bilincinin geliştirilmesi, turiste karşı eşit ve dürüst hizmet etmede etik davranışların geliştirilmesi ve turizm sektöründe iş göreceği bilgili ve nitelikli iş gören ve yöneticilerin yetiştirilmesine yönelik amaçların başarılmasına yönelik faaliyetler olarak ifade edilmektedir (Ayaz, Yeşiltaş ve Türkmen, 2012, s.104).Turizm eğitimi şunları sağlamayı amaçlamaktadır (Bayraktaroğlu, 2013, s.3):

- Hizmet kalitesinin yükseltilmesi,
- Her kademedeki iyi eğitilmiş eğitici kadrosu ile nitelikli İş görenlerin yetiştirilmesi,
- Sektör, eğitimciler, yöneticiler gibi turizm alanında faaliyet gösteren tüm aktörler arasında tam anlamı ile sağlanan işbirliği,
- Turizmin yönetim standartlarının artırılması,
- Turizm alanında yürütülen insan kaynakları politikalarının sürdürülebilirliğinin sağlanması.

Türkiye’de mesleki turizm eğitimi; örgün eğitim ve yaygın olarak ikiye ayrılmaktadır. Örgün turizm eğitimi; ortaöğretim, önlisans, lisans ve lisansüstü düzeylerde verilen eğitimleri kapsamaktadır. Yaygın eğitim faaliyetleri ise resmi ve özel kuruluşlar tarafından verilen kısa süreli mesleki kursları olmaktadır (Ayaz, Yeşiltaş ve Türkmen, 2012, s.104). Yapılan araştırmalarda Türkiye’deki turizm eğitimi alan öğrenciler hakkında sosyolojik boyutta istihdam, geleceğe yönelik bakış açıları, eğitim memnuniyetleri, staj uygulamaları gibi bir çok çalışmaya rastlanmaktadır(Baltacı ve diğ.2012;Üzümcü ve diğ., 2015; Cömert ,2014; Ünlüönen ve şahin,2011).Fakat turizm eğitimi alan öğrencilerin kış turizmi algıları ile ilgili çalışmalara çok

rastlanmamaktadır. Oysaki gelişmekte olan turizm sektöründe geleceğin yöneticileri ve iş görenleri olarak görülen turizm eğitimi alan öğrencilerin kış turizmine bakış açılarını ve kış turizmi algılarını öğrenmek, gelecekte sektörün gelişmesi ve çeşitlenmesi açısından önemli bir unsur olarak görülebilir.

Kış Turizmi

Önceleri tatil denildiğinde yaz mevsimi akla gelirken, daha sonraki yıllarda hayat standartlarının ve boş zamanın artması ile birlikte insanlar tatillerini diğer mevsimlere de yayma ihtiyacı duymuş böylece diğer alternatif turizm türlerine olduğu gibi kış tatili ve turizmine de ilgi artmıştır. Örneğin; Çalışan bir aile yıllık izninin yarısını yazın kullanarak bir tatile giderken; diğer yarısını da kışın bir tatil yaparak geçirmek istemektedir. İnsanlar, şehir merkezlerinin getirdiği kirliliğe ortamdan, trafik sıkışıklığından ve günlük hayatın sıkıntılılarından kurtulmak, dinlenmek, doğa ile yakınlaşmak, temiz dağ havasından yararlanmak, sportif faaliyetlere katılmak için rakımı daha yüksek olan dağlık ve ormanlık bölgeleri tercih etmeye başlamışlardır (Türkdoğdu, 2010, s.12).

Turizmin yaz ayları dışında diğer aylara yayılabilmesi için yapılan alternatif faaliyetlerin yanında kış turizmi de oldukça önemli bir noktaya gelmiştir. Kış turizminin yapıldığı bölgelerin dağlık alanlar olması kışın spor turizmi için olanak sunarken yaz aylarında da güzel manzarası ve serin havası ya da çeşitli alternatif faaliyetleriyle turizm hareketini devam ettirici bir özellik taşır. Kış aylarında kış turizmi merkezi olarak kullanılan söz konusu bölgeler yaz aylarında da doğa turizmi, yayla turizmi, gençlik kampları, kongre turizmi vb. gibi etkinlikleri gerçekleştirmek amacıyla da kullanılabilir (Türkeri, 2014, s.12). Bu özelliği ile kış turizmi destinasyonları turizm hareketini on iki aya yayma olanağı sağlamaktadır.

Kış turizmini tanımlamak gerekirse; “Kayak sporunu yapmaya müsait, kar şartlarının ve eğitim alanlarının uygun olduğu bölgelere yapılan seyahatler, konaklama, yeme-içme, dinlenme, eğlenme, gezme-görme gibi aktivitelerden oluşan ve yılın belli bir döneminde gerçekleştirilen faaliyetlerin tümüdür” (Altaş, Çavuş ve Zaman, 2015, s.346). Diğer bir tanıma göre ise; “kış turizmi, kayak sporu merkezinde bulunan karlı ve eğimli alanlara yapılan seyahatlerin yanı sıra konaklamayla beraber diğer hizmetlerin de yer aldığı faaliyet ve ilişkilerin bütünüdür. Kış turizmi, tercih edilen bölgelerin kar yağışına bağlı olarak karın bulunduğu kısımlarda kar kayağı vb. aktivitelerin yapıldığı farklı sporların da yer aldığı turizm çeşididir” (Daştan, Dudu ve Çalması, 2016, s.404). Başka bir tanıma göre; “odağında kayak sporu bulunması sebebiyle kayak sporuna uygun karlı ve eğimli alanlara yapılan seyahatleri ve bu seyahatlerden konaklama hizmetleri başta olmak üzere diğer hizmetlerden faydalanmayı kapsayan faaliyetlerin tümü olarak tanımlanmaktadır” (Zeydan ve Sevim, s.3).

Tanımlara bakıldığında, kış turizminin gerçekleşebilmesi için karlı bir ortam olması gerektiği sonucu ortaya çıkmaktadır. Kış turizmi tanımlara göre kış sporlarının yapıldığı yerlerde gerçekleşen bir turizm çeşidi olarak görülmektedir. Bu nedenle; “karlı ortamlara bağlı bir takım hareketleri ağırlıklı kapsadığı için, belli yükseklik ve eğime sahip, kayak ve diğer yürüyüş, tırmanış gibi alışkanlıkların yapılabilmesine imkan sağlayan yerlerin varlığını öncelikle gerekli kılar” (Mursalov, 2009, s.17). Kayağa uygun kaliteli kar varlığı da, kış turizminin en önemli bileşenleri arasındadır. Karın uzun bir süre yerde kalması, kayak yapılabilme süresini arttırmaktadır. Eğitim, dağ ve karın yerde kalış süresinin yanı sıra “kış turizmi merkezinde kayakçıları belli yüksekliklere taşıyacak telesiyej ve teleski gibi bazı temel mekanik tesislerin bulunması gerekmektedir” (Türkeri, 2014, s.14).

Kış turizmi potansiyeline sahip bir bölgenin bu potansiyeli değerlendirebilmesi için gerekli unsurlardan biri de konaklama ve ulaşımdır. Belli yüksekliklerde konaklama tesisleri kurmak ve hizmet kalitesinde sürdürülebilirliği sağlamak önemlidir. Turistik ürünün bileşik ürün özelliği nedeniyle karlı ve eğimli arazi parçalarında ulaşım sürekli açık olarak bulundurulacak karayolu ve havaalanı hizmetlerinin yerine getirilmesinin yanında yeme-içme ve eğlence işletmelerinin bulundurulması ürün cazibesini artıracak temel bileşenlerdendir.

METODOLOJİ

Araştırmanın Amacı

Yapılan bu araştırma, turizm eğitimi alan lisans öğrencilerinin kış turizmine bakış açılarının ortaya konulması amacıyla planlanmıştır. Bu genel amaçla birlikte araştırmada alt amaç olarak şu sorulara da cevaplar aranmaktadır:

- Kış turizmine katılımda cinsiyetin etkisi var mı?
- Kış turizmine katılımda ailelerin etkisi var mı?
- Öğrencilerin kış turizm işletmelerinde çalışma konusunda düşünceleri nelerdir?

Araştırma lisans düzeyinde kış turizme bakış açısı geliştirmek bakımından durum saptayıcı bir araştırma niteliğindedir. Türkiye’de turizm eğitimi alan öğrencilerin alternatif turizm çeşitlerine yönelik bakış açılarını ortaya konulmasına dair ipuçlarının sağlanması açısından önemlidir. Turizm sektöründe önemli sorunlardan bir tanesi olan sektör ve eğitim kurumları arasında işbirliği çalışmamalarının yetersizliğidir. Bu çalışma, turizm eğitimi alan lisans öğrencilerinin kış turizme yönelik bakış açılarının öğrenilmesi, alternatif turizm geliştirmeye yönelik çalışmalarda öğrencilerin gelişmelerin neresinde olduklarının belirlenmesi açısından da önem arz etmektedir. Çalışma sonuçlarının kış turizmi bölgelerinde turizm gelişimine yönelik yaratıcı fikir ve faaliyetlerin gerçekleştirilmesi bakımından yol gösterici olması beklenmektedir.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni, 2016-2017 eğitim-öğretim yılında Sakarya Üniversitesi Turizm fakültesi turizm işletmeciliği lisans düzeyinde turizm eğitimi gören 160 öğrenciden oluşmaktadır. Bu araştırmanın amacı doğrultusunda 160 adet anket çoğaltılarak, 08 Aralık 2016 tarihlerinde turizm eğitimi öğrencilerine uygulanmıştır. Toplam 160 anketin geri dönüşü sağlanmıştır. Geri dönen anketler içerisinde bazılarının eksik ve hatalı kodlanması sonucu 13 anket değerlendirme dışı bırakılmış ve toplamda 147 anket geçerli kabul edilerek analize tabi tutulmuştur.

Veri Toplama Yöntemi

Araştırmada veri toplamak amacıyla anket tekniğinden yararlanılmıştır. Verilerin toplanması amacıyla iki sayfa olarak düzenlenen bir anket formu oluşturulmuştur. Soru formunun ilk bölümünde turizm eğitimi alan öğrencilerin demografik özellikleri ile ilgili sorular sorulmuştur. Bu bölümdeki sorular ile turizm eğitimi alan öğrencilerin cinsiyeti, sınıfı ve ailelerinin eğitim durumları hakkında bilgi alınması amaçlanmıştır.

İkinci bölümde; kış turizmi ile ilgili motivasyon sorularına, kış turizminin olumlu olumsuz yönleri ile ilgili düşüncelerini ölçmek amacıyla ve kış turizmi bölgesinde çalışıp çalışmak istemedikleriyle ilgili sorular sorulmuştur.

Verilerin Analizi

Araştırma verileri bilgisayar ortamına kaydedilmiş ve araştırmanın amacına uygun istatistiksel veri çözümleme teknikleri kullanılarak analiz edilmiştir.

Turizm eğitimi alan öğrencilerin kış turizmine bakış açılarının belirlenmesinde faktör analizi, güvenirlik analizi yöntemleri kullanılmıştır.

Öğrencilerin kış turizmine bakış açılarının cinsiyet durumları açısından farklılık gösterip göstermediği t-testi ile belirlenmeye çalışılmıştır. Öğrencilerin kış turizmine bakış açılarının eğitim ve ailelerin eğitimi açısından farklılık gösterip göstermediği One Way Anova Testinden yararlanılmıştır.

ARAŞTIRMA BULGULARI

Araştırma kapsamında yer alan turizm lisans eğitimi öğrencilerinin demografik özelliklerine ilişkin tanımlayıcı bilgiler Tablo 1’de verilmiştir. Buna göre turizm eğitimi alan öğrencilerin %49’unu bayanlar oluştururken %51’ini baylar oluşturmaktadır. Eğitim gördüğü program bazında öğrencilerin %39,5 1. sınıf, %7,5’i 2.sınıf, %30,6’sı 3.sınıf, %22,4’ü 4.sınıfta öğrenim görmektedirler. Ankete katılan öğrencilerin ailelerinin eğitim durumu açısından bakıldığında annenin eğitim durumunun %44,9’unu ilkökul, %17,7’sini ortaokul, %20,4’ünü lise, %13,6’sını üniversite ve %2’sinin yüksekokul mezunu olduğu görülmektedir. Baba eğitim durumunun ise, %25,2’si ilkökul mezunu, %30,6’sı ortaokul, %23,8’i lise, %17,7 üniversite ve %2’sinin yüksek okul mezunu olduğu görülmektedir.

Tablo 1. Ankete Katılan Turizm Eğitimi Öğrencilerinin Genel Demografik Özellikleri

DEĞİŞKENLER	FREKANS	YÜZDE
cinsiyet		
Kadın	72	49
Erkek	75	51
Sınıf		
1.sınıf	58	39,5
2.sınıf	11	7,5
3.sınıf	45	30,6
4.sınıf	33	22,4
Anne eğitim durumu		
İlk okul	66	44,9
Orta okul	26	17,7
Lise	30	20,4
Üniversite	20	13,6
Yüksek okul	3	2
Baba eğitim durumu		
İlk okul	37	25,2
Orta okul	45	30,6
Lise	35	23,8
Üniversite	26	17,7
Yüksek okul	3	2

Bu sonuçlara bakıldığında ankete katılan öğrencilerin anne ve babalarının eğitim düzeyinin çok yüksek olmadığı görülmüştür. Anne eğitim durumunda en yüksek payı ilkokul mezunu ve en düşük payı ise üniversite ve yüksekokul mezunları oluşturmaktadır. Baba eğitim durumunda ise, yine aynı şekilde en büyük pay sırası ile ortaokul, ilkokul,lise,üniversite ve yüksekokul olarak saptanmıştır. Bu araştırma kapsamı içerisinde yer alan öğrencilerin kış turizmine katılma motivasyonları ölçmek için ankete eklenen 14 maddeden, içerisinde kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum cevabını en çok alan maddeler sırası ile şunlardır;

- Kış turizmini eğlenmek için tercih ederim (122 kişi kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum cevabını vermiştir).
- Kış turizmini heyecan verici şeyler yapmak için tercih ederim(116 kişi kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum cevabını vermiştir).

En az kesinlikle katılıyorum veya katılıyorum cevabını alan maddeler ise;

- Kış turizmini lüksün tadını çıkarmak için tercih ederim (46 kişi kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum cevabını vermiştir).
- Kış turizmini aynı ilgi alanına sahi kişiler ile tanışmak için tercih ederim(50 kişi kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum cevabını vermiştir).

Yine bu anketin sonuçlarına göre; öğrencilerin ilgi alanlarını ölçmek için oluşturulan 7 maddede kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum cevabını en çok alan maddeler sırasıyla şunlardır;

- Kış turizmini kayak faaliyetlerine katılmak isterim (116 kişi kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum cevabını vermiştir).
- Kış turizminde dağcılık faaliyetlerine katılmak isterim (105 kişi kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum cevabını vermiştir).
- Kış turizminde buz pateni faaliyetlerine katılmak isterim (103 kişi kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum cevabını vermiştir).
- Kış turizminde yürüyüş faaliyetlerine katılmak isterim(93 kişi kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum cevabını vermiştir).

- Kış turizminde takım yarışları faaliyetlerine katılmak isterim(92 kişi kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum cevabını vermiştir).
- Kış turizminde rehber eşliğinde gezi faaliyetlerine katılmak isterim(92 kişi kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum cevabını vermiştir).
- Kış turizminde skiboarding faaliyetlerine katılmak isterim(91 kişi kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum cevabını vermiştir).

Öğrencilerin kış turizmi bölgesinde çalışıp çalışmak istemediklerini ölçmek için oluşturulan maddelerden kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum cevabını en çok alan maddeler şu şekildedir;

- Kış turizmi bölgesinde kendi işimin patronu olmak isterim(102 kişi kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum cevabını vermiştir).
- Kış turizmi bölgesinde bulunan bir işletmede yönetici olarak çalışmak isterim(96 kişi kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum cevabını vermiştir).
- Kış turizmi bölgesinde çalışmak istemem (55 kişi kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum cevabını vermiştir).
- Kış turizmi bölgesinde iş gören olarak çalışmak isterim (54 kişi kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum cevabını vermiştir).

Kış turizmi denildiğinde akla daha çok lüks bir turizm çeşidi olduğu yada spora dayalı bir turizm çeşidi olduğu düşünülmektedir. Fakat yapılan araştırmanın verilerine bakıldığında lüksün tadını çıkarmak en az katılıyorum cevabını alan madde olmuştur. Bu sonuçta öğrencilerin kış turizmi motivasyonunun lüks algısı olmadığını daha çok eğlenceye yönelik ve heyecana yönelik motivasyonların oluşturduğu görülmektedir ve öğrencilerin spor faaliyetlerine önem verdiği görülmektedir. Yine bu sonuçlara bakıldığı zaman öğrencilerin kış turizmi işletmelerinde çalışmaya yönelik verilen cevaplar çalışmak istemeyenlere oranla daha fazladır. Bu da öğrencilerin kış turizmi işletmelerine eğilimi olduğunu göstermektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin almış oldukları eğitime ve kış turizmine yönelik algılama ve tutumlarını belirlemek için ölçekte bulunan 33 değişkene faktör analizi uygulanmıştır. Araştırmada faktörler belirlenirken değişken yüklerinin en az 0.40 olması esas alınmıştır. Ayrıca elde edilen verilerin faktör çözümlenmesine uygun olup olmadığını belirlemek amacıyla KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) testi uygulanmıştır. KMO (Kaiser-Meyer- Olkin Measure of Sampling Adequacy) değeri araştırma verilerine faktör analizi uygulayabilme koşulunu gösteren değerdir. Bartlett's Test of Sphericity değeri araştırma verilerinden anlamlı faktörler veya değişkenler çıkarılabileceğini gösteren değerdir. Bu değerlere ilişkin tablo aşağıda gösterilmektedir.

Tablo:2.KMO and Bartlett's Test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.	0,749
Approx. Chi-Square	1222,585
Df	325
Bartlett's Test of Sphericity	Sig. 0

Uygulanan faktör analizi sonucunda KMO (Kaiser-Meyer- Olkin Measure of Sampling Adequacy) değeri 0,749 düzeylerinde tatmin edici bir değer olarak hesaplanmıştır. Araştırma verilerinden anlamlı faktörler veya değişkenler çıkarılabileceğini gösteren küresellik derecesi de (Bartlett's Test of Sphericity) 1222,585 olarak hesaplanmış ve elde edilen bu değer 0,000 düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür. Bu iki test sonucundan elde edilen bulgu faktör analizi yapabilmek için üzerinde çalışılan örneklem büyüklüğünün yeterli ve verilerin ise faktör analizi yapabilmek için uygun olduğunu göstermektedir. Ölçeğin güvenilirlik çalışması için "Cronbach Alpha" iç tutarlık katsayıları hesaplanmıştır. Toplam 33 maddeden oluşan ölçeğinin iç güvenilirlik katsayısı $\alpha=0.805$ olarak bulunmuştur. Ankette yer alan ifadeler için elde edilen Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısının istatistiksel anlamda yeterli düzeyde olduğu anlaşılmakta ve ölçeğinin tutarlı ve güvenilir bir ölçek olduğunu göstermektedir.

Tablo:3. Faktör Analizi

	1	2	3	4	5
SPOR					
Kış turizminde takım yarışmaları faaliyetlerine katılmak isterim	0,776				
Kış turizminde dağcılık faaliyetlerine katılmak isterim.	0,705				
Kış turizminde skiboarding faaliyetlerine katılmak isterim	0,684				
Kış turizminde kayak faaliyetlerine katılmak isterim.	0,652				
Kış turizmüne rehber eşliğinde gezi faaliyetlerine katılmak isterim.	0,601				
Kış turizminde buz pateni faaliyetlerine katılmak isterim.	0,535				
Kış turizminde yürüyüş faaliyetine katılmak isterim.	0,451				
EKONOMİ					
Kış turizmi yeni turizm işletmeleri ile ekonomiyi canlandırır.		0,714			
Kış turizmi yerel halkın yaşam standartlarının yükselmesine neden olur.		0,707			
Kış turizmi kadınlara yeni iş imkanları yaratır.		0,672			
Kış turizmi yeni iş imkanları yaratır.		0,649			
Kış turizmi yerel ortaklıkları ve işbirliklerini artırır.		0,633			
Kış turizmi bölgedeki emlak fiyatlarının artmasına neden olur.		0,538			
BİREYSEL					
Kış turizmini aşırı heyecan yaşamak için tercih ederim.			0,756		
Kış turizmini heyecan verici şeyler yapmak için tercih ederim,			0,71		
Kış turizmini fiziksel olarak aktif olduğu için tercih ederim.			0,698		
Kış turizmini ilgilim olduğu için tercih ederim.			0,536		
Kış turizmini eğlenmek için tercih ederim.			0,515		
ÇEVRESEL					
Kış turizmini dinlenmek amaçlı tercih ederim.				0,745	
Kış turizmini yeni yerler keşfetmek için tercih ederim.				0,623	
Kış turizmüne doğayı ve hayvanları izlemek için katılmak isterim.				0,595	
Kış turizmini aile ile bir arada olmak için tercih ederim.				0,516	
Kış turizmini günlük stresten uzaklaşmak için tercih ederim				0,483	
ÇALIMA					
Kış turizmi bölgesinde bulunan bir işletmede yönetici olarak çalışmak isterim.					0,794
Kış turizmi bölgesinde kendi iş yerimin patronu olmak isterim.					0,772
Kış turizmi bölgesinde bulunan bir işletmede iş gören olarak çalışmak isterim					0,524

Ölçekte yer alan 33 değişkene uygulanan faktör analizi sonucunda 5 faktör (boyut) saptanmıştır. Faktör analizi sonucu elde edilen 4 faktörün toplam varyansı açıklama oranı da % 52,05 düzeylerinde gerçekleşmiştir. Faktör analizi sonucunda oluşan 1. Boyut spor, 2. Boyut ekonomi, 3. Boyut bireysel, 4. Boyut çevresel ve 5. Boyut ise çalışma olarak adlandırılmıştır. Yapılan t testi sonucunda lisans eğitimi alan turizm öğrencilerinin cinsiyete bağlı olarak kış turizme bakış açılarında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Tablo.4. T Testi

	CINSİYET	n	ORTALAMA	STANDART SAPMA	P
Spor	KADIN	72	2,1944	0,88236	0,10399
	ERKEK	75	2,28	0,84725	0,09783
Ekonomik	KADIN	72	2,25	0,74588	0,0879
	ERKEK	75	2,2267	0,84747	0,09786
Bireysel	KADIN	72	2,2917	0,81253	0,09576
	ERKEK	75	2,36	0,74689	0,08624
Çevresel	KADIN	72	2,25	0,70711	0,08333
	ERKEK	75	2,5067	0,81163	0,09372
Çalışma	KADIN	72	2,5556	0,99136	0,11683
	ERKEK	75	2,4133	1,01467	0,11716

Ayrıca turizm eğitimi alan öğrencilerin anne ve baba eğitim durumlarının, kendi sınıflarına yönelik değişkenlerin kış turizmi bakış açılarında farklılık yaratıp yaratmadığını anlamak amacı ile One Way Anova testi yapılmıştır sonucunda ise anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Turizmi sadece yazın yapılan deniz, kum, güneş turizmine ait olarak görme fikrinin değiştiği ve diğer alternatif turizm faaliyetleri ile çeşitlendirilmesinin öngörüldüğü bir süreçte turizmin diğer alanlarda ekonomik bir faaliyet ve sosyal gelişim aracı olarak kullanılabilmesi için tüm kişi ve kurumların desteği gereklidir. Özellikle de turizm eğitim kurumları bu gelişimde öncü rol oynayabilirler. Özellikle üniversiteler kendi bünyesinde ki öğrencileri kış turizmini geliştirmek için çabalayan, kış turizmine ilgi duyan, eğitimi ile bölgelere destek verebilecek önemli bir fırsat olarak görebilir. Araştırma sonuçlarına göre, lisans düzeyinde turizm eğitimi alan öğrenciler kendi işlerinin patronu olmak koşulu (%36,7) ile kış turizmi faaliyetlerine katılabileceklerini beyan etmişler ve diğer öğrencilerden de kış turizmi bölgesinde çalışmayan öğrenciler olduğu (%18) sonucuna ulaşılmıştır. Bu bağlamda turizm eğitimi alan öğrencilerin alternatif turizm türlerine teşvik edilmesi ve bu turizm türlerine yönelik eğitimler verilmesi önem arz etmektedir. Lisans düzeyinde turizm eğitimi alan öğrenciler, kış turizmi ilk iki sırada olmak üzere eğlenme ve heyecan verici şeyler yapma olarak algılamaktadırlar. Ayrıca, kırsal turizmde ilk üç sırada olmak üzere; kayak, dağcılık ve buz pateni faaliyetlerine katılmayı arzulamaktadırlar. Bu sonuçlar, gençlerin kış turizmi alanlarını önemli bir çekicilik unsuru olarak gördükleri ve benimsedikleri şeklinde yorumlanabilir. Lisans düzeyinde turizm eğitimi alan öğrenciler, Faktör analizi ile ortaya ekonomi boyutu olarak ortaya çıkan boyutlara verilen cevaplara bakılarak kış turizmi gelişimi öngörülen bölgelerde turizm paydaşlarını bilgilendirecek sosyolojik araştırmalar yapılması oldukça önem arz etmektedir. Araştırmada, turizm eğitimi alan öğrencilerin kırsal turizme yönelik yapılan faktör analizinde ortaya çıkan ekonomi boyutunda oluşan olumlu ve olumsuz bakış açılarının ortaya konulmasında “ne katılıyorum ne katılmıyorum” cevabının çoğunlukta olması göze çarpan bir unsurdur. Bu durum öğrencilerin alternatif turizm türleri konusunda yeterli bilgi düzeyine sahip olmadıklarını ve bu konuda karar veremediklerini göstermektedir. Turizm eğitim kurumlarında alternatif turizm türlerinin gelişimine yönelik dersler, öğrencilerin bu turizm türlerine yönlendirilmesinde etkili olabilir. Kış turizminin gelişiminde öngörülen faaliyetlerden bir tanesi de eğitim faaliyetleridir. Eğitim faaliyetleri kapsamında turizm eğitim kurumlarına yönelik çalışmalar, öğrencilerin stajlarında kış turizmi bölgelerine yönlendirilmesi, kış turizmi bölgelerine özendirici okul gezileri düzenlenmesi, kış turizmi ile alakalı kulüplerin kurulması, sektörün öğrenciler tarafından daha yakinen tanınmasına ve bilinçli bireyler yetişmesinde öncülük edebilir. Bu kapsamda değişik zamanlarda yapılacak sosyolojik araştırmalar ile kış turizminde; mevcut durumun tespiti, gereken önlemlerin alınması ve öğrencilerin kış turizm konusunda bilinçlenmesine katkı sağlayabilecektir.

KAYNAKÇA

- Altaş, N. T., Çavuş, A. ve Zaman, N. (2015) (2015). Türkiye'nin Kış Turizmi Koridorunda Yeni Bir Kış Turizm Merkezi: Konaklı, *Marmara Coğrafya Dergisi*, 31, 345-365.
- Ayaz, Nurettin, Yeşiltaş, Murat ve Türkmen, Fatih (2012). Turizm Eğitimi Alan Öğrencilerin Kırsal Turizme Bakış Açıları ve Algıları Üzerine Bir Araştırma, *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*,14 (22), 103-112.
- Baltacı, F., Üngören, E. ve Demirel, O. N. (2012). Turizm eğitimi alan öğrencilerin eğitim memnuniyetlerinin ve geleceğe yönelik bakış açıların belirlenmesine yönelik bir araştırma, *Uluslararası Alanya İşletme Fakültesi Dergisi*,4 (1), 17-25.
- Bayraktaroğlu, E. (2013). *Türkiye' de Lisans Düzeyinde Turizm Eğitimi Veren Kurumların Uygulama Olanakları*, Yüksek Lisans Tezi, 5-15.
- Cömert, Menekşe (2014). Turizm Eğitimi Alan Öğrencilerin Sektörde Çalışmak İstedikleri Alanlar ve Sektördeki İstihdamda Cinsiyet Ayrımcılığıyla İlgili Düşünceleri, *Gazi Üniversitesi Turizm Fakültesi Dergisi* , 1, 50-62.
- Daştan, H., Dudu, N., & Çalmaşur, G. (2016). .Kış turizmi talebi: Erzurum İli Üzerine Bir Uygulama, *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 30 (2), 403-421.
- Mursalov, M. (2009). *Bir turistik ürün çeşitlendirmesi olarak kış turizmi ve kış turizmi açısından azerbaycan'ın Guba-Haçmaz turizm bölgesinin arz potansiyeli*, Dokuz Eylül Üniversitesi yüksek lisans tezi,16-24.
- Üzümcü, T. P., Alyakut, Ö. ve Günsel, A. (2015). (2015).Turizm eğitimi alan öğrencilerin mesleğin geleceğine ilişkin bakış açıları, *Balıkesir University The Journal of Social Science Institute*, 18(33), 179-199.
- Türkeri, İ. (2014). *Destinasyon Aidiyeti Oluşturulmasında Destinasyon İmajının ve Kişiliğinin Rolü : Kış Turizmi Örneği (Palandöken Kayak Merkezi)*, Atatürk Üniversitesi Yüksek Lisan Tezi,12-23.
- Türkdoğdu, E.n(2010).*Türkiye'nin geliştirilebilir bölgesel kış turizmi potansiyeli: Avrupa'nın bölgesel kış turizmi merkezleri ile Türkiye'nin bölgesel kış turizmi potansiyelinin karşılaştırılması*, Kültür ve Turizm Uzmanlık Tezi,12-28.
- Ünlüönen, K. ve Şahin, Z. (2011).Turizm'de istihdam, *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*,10 (37), 1-25.